

פמ:

החובל פרק שמיני בבא קמא

עין משפט
גור מצוה

מסורת הש"ס

- 6 (מוספתא ס"ט).
- 7 (כתובות זג).
- 8 (מוספתא ס"ט).
- 9 (ד"ר ושל, ט) כ"ה וז"ל.

הגרות הב"ח

(א) הוב' ד"ה מאי עמא וכו' כוונתו ד"ר אמי היה סבור כגונאי בריה דר' יוסף כ"ה דרנא של:

גליון הש"ס

גב' דאמר אביר לארס שישאר. עין כתובות דף לט ע"פ תורה עמא:

היא שחבלה נבעלה קשה דמוזין לאחר והבעל יתכונ ברזון שטר בשמו כדי שיגבה חבלתו ומיזין ר"י דכיון שאין הכתובה נכס האשה הרי הוא כאלו משהו אשמו בלא כתובה אע"פ שאין קלה בעיניו להוציאה וא"ת כיון דכל גבי בעל לאומדן כמה אדם רוצה ליתן כמתובה של זו כ"י שום אדם לא יקנה אותה כיון דודאי מחלה ויכולין עדים לומר מאי אפקדין כדקאמר לעיל אס טובת הנאה לבעל וי"ל דיכולה לעשות קיום במשכנות או בערבות או בנדר או בשבועה שלא תמחול אכל כאלו אס יש לה משלם ואס אין לה אין משועבדת לניזק לעשות לו קיומם ל"ע:

ואפ"י מחלה לגבי בע"א מיפטר קפספדי. וא"ת והא דלא מופסק קמפסקי דכי לא תמכור יגבה חבלתו אס תחאלמן או תמגרש וכשתמכור ותמחול לבעלה יפסק הכל וי"ל כיון שעשכשו לא היתה נותנת לו כלום אפילו לא מחלה ממה שמחלה איתו כל כך הפסק כיון שלא יהיה לו כלום עכשיו ולאחר זמן נמי שמה תמות ויכנסה בעלה:

כדנפישא כתובתה סתבאה. וא"ת מעיקרא נמי איירי בנפישא כתובתה מחבלה דקאמר מוזין כתובתה טעונת הנאה ומימינ ליה נבעלה וי"ל דנמקמת חבלה קאמר ואס תחאלמן או תמגרש יגבה השטר ממקום אחר:

בגון ר"א נפישא כתובתה סתבאה דאורייתא. וא"ת והשתא ה"י מתוקמא כ"ר"מ והלא פותח לה ממנה או ממאמס ובעלתו בעלת זנת לרבי מאיר (ממונות ד:): וי"ל (בגון) דהיא גורמת להפסקי לעלמה: לא ספסדי עשרים וחמשה וזו. ל"ג וזו דלמאי דגרס וזו ל"ל דאיירי בכתובת נבעלה וכו"ה וזו לזריים הס מאמס וזו מדונה ולמא דבריש ארבעה וחמשה (נעל ד' ט: וש"ס) הוכחתי דמאמס של נבעלה הס מאמס וזו לזרי (סוהכא ל"ג וזו) ולא ספסדי כ"ה היינו כ"ה סלעים של אלמנה ואף על גב דכתובתה דרננן אין להקפיד על הא דנקט כתובה דאורייתא:

כשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה בעודה תחתיו כן לא תפסיד ממכונתה כלום בשביל שום חבלה וזמן שחייק בעודה תחתיו ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וכל דוכת' מוזין לכתובתה נעונת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה וכלומר לא תמכור כתובתה לבעלה בשביל שחבלה נעונת הנאה וזו דנקט מריה גבי אחרים והפסק גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן נעונת הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה נעונת הנאה יגרשנה מיד וירוח הכל והיא תפסיד: **אמר** רבא סיפא אהאן אהאן דבית דברין. תימה דלא מייתי הך ברייתא בסוף נערה שנתפתחה (ממונות דף ג.) דכעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיהו התם נמי קאמר בתר דכעי הדר פשטו דכמוכרת לאחרים דמי ושמה מתוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא הניאה שם: כך מוכרת כתובתה אע"פ אה הפסידה כתובת בנין דיברין. אע"ג דלמיה יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהות לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאס אירע כן שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין ל"ג במכרה התוספת איירי:

ה"ג דהשתא נמי לא מידי קא יכנס ליה: אי דנפישא כתובתה מופסדה דאורייתא. שכתב לחבלה יומר ממאמס ולא למנה יומר ממאה הרלויה לה מן המורה אמאי לא הפסידה: **נוקמא אכנסב** דאורייתא. משום דרבי מאיר אסר לשהות עם אשמו אפילו שעה אחת בלא כתובה ותוספת מוזין לבעלה נעונת הנאה ומימינ ליה נבעלה: כ"ה. סלעים והוא מנה מאה וזו כתובת אלמנה ופתושה שכתובות נקט: **כשם שלא תמכור**. קס"ד ה"י קאמר כשם שאינה יכולה למכור בעודה תחתיו כן לא תפסיד ממכונתה כלום בשביל שום חבלה וזמן שחייק בעודה תחתיו: **כפוסב** בנין דכרין. בפרק נערה שנתפתחה (ממונות ד' ג:) בנין דכרין דיהו ל"י נמי מאי איתו יתוין יתוין כסף כתובתך יתר על מולקיתו דעם אחריו. ה"ו לו שמי נשים וכתובת האחת גדולה משל חבירתה ומתו שמיין בחיור וירשן או אחת בחיור וירשה אעפ"י לא בטלה כתובתה אלא בנייה אס יש לה כן וכן היינו ובשאלין לחלק בנין בנכסיו אחר מותו נוטלין אלו כתובת אמתן ואלו כתובת אמתן והשאר חולקין בשוה ואין יכולין בני הקיימת לומר אלו ניטול כתובת אמתן שהיא כבעלת חוב ואחס אל תטלו שאין לאמכס כתובה שהיא בעלה ירשה וקיי"ל התם (ג.) דהמוכרת כתובתה לאחר וירשה הלווקא אעפ"י לא הפסידו בנייה כתובת בנין דכרין ולא יאמרו בני חבירתה אמכס פשעה נה שאלו היתה קיימת לא היתה גובה שהרי לקוחות היו גובין אותה משום דאמרי להו וזו אנסרה שכימה:

ל"ה וזו דלמאי דגרס וזו ל"ל דאיירי בכתובת נבעלה וכו"ה וזו לזריים הס מאמס וזו מדונה ולמא דבריש ארבעה וחמשה (נעל ד' ט: וש"ס) הוכחתי דמאמס של נבעלה הס מאמס וזו לזרי (סוהכא ל"ג וזו) ולא ספסדי כ"ה היינו כ"ה סלעים של אלמנה ואף על גב דכתובתה דרננן אין להקפיד על הא דנקט כתובה דאורייתא:

כשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה בעודה תחתיו כן לא תפסיד ממכונתה כלום בשביל שום חבלה וזמן שחייק בעודה תחתיו: **כפוסב** בנין דכרין. בפרק נערה שנתפתחה (ממונות ד' ג:) בנין דכרין דיהו ל"י נמי מאי איתו יתוין יתוין כסף כתובתך יתר על מולקיתו דעם אחריו. ה"ו לו שמי נשים וכתובת האחת גדולה משל חבירתה ומתו שמיין בחיור וירשן או אחת בחיור וירשה אעפ"י לא בטלה כתובתה אלא בנייה אס יש לה כן וכן היינו ובשאלין לחלק בנין בנכסיו אחר מותו נוטלין אלו כתובת אמתן ואלו כתובת אמתן והשאר חולקין בשוה ואין יכולין בני הקיימת לומר אלו ניטול כתובת אמתן שהיא כבעלת חוב ואחס אל תטלו שאין לאמכס כתובה שהיא בעלה ירשה וקיי"ל התם (ג.) דהמוכרת כתובתה לאחר וירשה הלווקא אעפ"י לא הפסידו בנייה כתובת בנין דכרין ולא יאמרו בני חבירתה אמכס פשעה נה שאלו היתה קיימת לא היתה גובה שהרי לקוחות היו גובין אותה משום דאמרי להו וזו אנסרה שכימה:

כדנפישא כתובתה סתבאה. וא"ת מעיקרא נמי איירי בנפישא כתובתה מחבלה דקאמר מוזין כתובתה טעונת הנאה ומימינ ליה נבעלה וי"ל דנמקמת חבלה קאמר ואס תחאלמן או תמגרש יגבה השטר ממקום אחר:

בגון ר"א נפישא כתובתה סתבאה דאורייתא. וא"ת והשתא ה"י מתוקמא כ"ר"מ והלא פותח לה ממנה או ממאמס ובעלתו בעלת זנת לרבי מאיר (ממונות ד:): וי"ל (בגון) דהיא גורמת להפסקי לעלמה: לא ספסדי עשרים וחמשה וזו. ל"ג וזו דלמאי דגרס וזו ל"ל דאיירי בכתובת נבעלה וכו"ה וזו לזריים הס מאמס וזו מדונה ולמא דבריש ארבעה וחמשה (נעל ד' ט: וש"ס) הוכחתי דמאמס של נבעלה הס מאמס וזו לזרי (סוהכא ל"ג וזו) ולא ספסדי כ"ה היינו כ"ה סלעים של אלמנה ואף על גב דכתובתה דרננן אין להקפיד על הא דנקט כתובה דאורייתא:

כשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה בעודה תחתיו כן לא תפסיד ממכונתה כלום בשביל שום חבלה וזמן שחייק בעודה תחתיו ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וכל דוכת' מוזין לכתובתה נעונת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה וכלומר לא תמכור כתובתה לבעלה בשביל שחבלה נעונת הנאה וזו דנקט מריה גבי אחרים והפסק גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן נעונת הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה נעונת הנאה יגרשנה מיד וירוח הכל והיא תפסיד: **אמר** רבא סיפא אהאן אהאן דבית דברין. תימה דלא מייתי הך ברייתא בסוף נערה שנתפתחה (ממונות דף ג.) דכעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיהו התם נמי קאמר בתר דכעי הדר פשטו דכמוכרת לאחרים דמי ושמה מתוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא הניאה שם: כך מוכרת כתובתה אע"פ אה הפסידה כתובת בנין דיברין. אע"ג דלמיה יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהות לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאס אירע כן שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין ל"ג במכרה התוספת איירי:

כשם שלא תמכור והיא תחתיו. פרש"י כשם שאין יכולה למכור כתובתה בעודה תחתיו כן לא תפסיד ממכונתה כלום בשביל שום חבלה וזמן שחייק בעודה תחתיו ואין נראה לר"י דהא לעיל אמר וכל דוכת' מוזין לכתובתה נעונת הנאה ואפילו כשהיא תחת בעלה וכלומר לא תמכור כתובתה לבעלה בשביל שחבלה נעונת הנאה וזו דנקט מריה גבי אחרים והפסק גבי בעלה משום דלגבי אחרים אין יכולה להפסיד כשמוכרת להן נעונת הנאה של כתובה אבל לגבי בעל שמכרה לבעלה נעונת הנאה יגרשנה מיד וירוח הכל והיא תפסיד: **אמר** רבא סיפא אהאן אהאן דבית דברין. תימה דלא מייתי הך ברייתא בסוף נערה שנתפתחה (ממונות דף ג.) דכעי רבא מוכרת כתובתה לבעלה כמוכרת לאחרים דמי או לא מיהו התם נמי קאמר בתר דכעי הדר פשטו דכמוכרת לאחרים דמי ושמה מתוך ברייתא זו פשטה ולפי שאין כ"כ פשוטה לא הניאה שם: כך מוכרת כתובתה אע"פ אה הפסידה כתובת בנין דיברין. אע"ג דלמיה יכולה למחול כתובתה לבעלה לרבי מאיר מ"מ יכולה היא למכור ואע"ג דאסור להשהות לרבי מאיר בלא כתובה וכן קי"ל מ"מ השמיענו בברייתא את הדין דאס אירע כן שמכרתה לבעלה לא הפסידה כתובת בנין דכרין ל"ג במכרה התוספת איירי:

מאי טעמא כדרבא ב'. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפקיע מידי שעבוד כמו שטר שחרור ותימה דביבמות פרק אלמנה (דף טו ושם) פליגי בנכנסת שום לבעלה היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נוטן רב יהודה אמר הדין עמה משום שנת בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר תניא כוונתה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאיש אבל לא לאשה ומה ראה היא לרי אמי כהא אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוביינא אחי שחרור מפקיע מידי שעבוד כדאמר התם גבי איבעלל דמילתא דפרסיה אמיתנא דמודה רב יהודה דקנייה מיתנא דכיון דמחוסרת גוביינא אחי הקדש מפקיע שעבוד ושמה אותו שהביא תניא כוונתה דר' אמי היה (א) בנאה כריה דרנא שלא היה מושבה מחוסרת גוביינא כיון דאין יכול לסלקה במילתא אחרים:

מאי טעמא כדרבא ב'. השתא משמע דשחרור דשן ועין מפקיע מידי שעבוד כמו שטר שחרור ותימה דביבמות פרק אלמנה (דף טו ושם) פליגי בנכנסת שום לבעלה היא אומרת כלי אני נוטלת והוא אומר דמים אני נוטן רב יהודה אמר הדין עמה משום שנת בית אביה רבי אמי אומר הדין עמו וקאמר תניא כוונתה דרבי אמי עבדי לאן ברזל יוצאין בשן ועין לאיש אבל לא לאשה ומה ראה היא לרי אמי כהא אפי' רב יהודה מודה כיון דמחוסרת גוביינא אחי שחרור מפקיע מידי שעבוד כדאמר התם גבי איבעלל דמילתא דפרסיה אמיתנא דמודה רב יהודה דקנייה מיתנא דכיון דמחוסרת גוביינא אחי הקדש מפקיע שעבוד ושמה אותו שהביא תניא כוונתה דר' אמי היה (א) בנאה כריה דרנא שלא היה מושבה מחוסרת גוביינא כיון דאין יכול לסלקה במילתא אחרים:

הקדש